

Projekt respitního centra: „Všude dobře....“

Představený projekt reaguje na současný stav nabídky služeb pro rodiny s dítětem nebo mladým člověkem s vážným vývojovým nebo kombinovaným postižením v ČR. V této oblasti jsme v posledních 15 letech zaznamenali rozvoj mnohdy velmi kvalitních služeb pro děti – zejména v oblasti rehabilitace a vzdělávání, vznikla řada nových speciálních škol, ale rozšiřují se i možnosti integrace vážně postižených dětí do škol běžného typu. Nabídka vzdělávacích programů dnes již ve většině míst ČR pokrývá reálné potřeby (i když ovšem dosud existují regiony, v nichž i tento typ služeb ještě chybí). Řada dětí i s velmi vážným typem kombinovaného postižení tak dnes již může vyrůstat v rodinném prostředí, které optimálním způsobem uspokojuje jejich základní psychické a emoční potřeby. Přesto však ČR stále patří k zemím, v nichž je neúměrně velký počet dětí vychovávan v ústavních zařízeních, zčásti jde sice o děti ze sociálně slabých či dysfunkčních rodin, určitá část dětí však přichází do ústavů i z rodin emočně vřelých, s přirozeným zájmem o dítě, které však jsou po kratší či delší době velmi náročné péče o dítě s těžkým postižením přetíženy nebo i zcela vyčerpány. Dítě tráví ve škole často pouze 4 hodiny denně v průběhu pracovního týdne, mnohde zcela chybí nebo je nedostatečná nabídka zájmových aktivit, které by dítě s vážným postižením přijaly v odpoledních hodinách; respitní („úlevná“) péče je vzácná.

Předložený projekt se snaží vyplnit právě tuto mezeru. Jeho součástí je kromě této respitní péče i výstavba chráněného bydlení pro dospívající mládež (a předpokládám, že i pro mladé dospělé) s kombinovaným postižením. Princip chráněného bydlení, který přirozeně navazuje na již zmiňované speciálně pedagogické a rehabilitační služby, je již i u nás dobře ověřen, ale kapacity jsou stále zcela nedostatečné. V současnosti (po 15 letech rozvoje spec. školství) řada dětí již vyrostla ve svých rodinách a nyní se dostávají do období dospívání nebo mladé dospělosti. Přirozenou potřebou i těchto dětí je pak jejich postupné osamostatňování od původní rodiny a přebírání odpovědnosti za vlastní dospělý život v míře, kterou jejich postižení umožní. Pro optimální rozvoj svého dospělého adaptivního fungování však tyto lidé potřebují trvalou pomoc formou asistenční služby. V případě déleodobého setrvávání v rodině (po dosažení optimálního věku – mezi 20.-25. rokem) postupně schopnost adaptace a pružnost člověka obecně klesá, v případě nemoci nebo úmrtí rodičů tyto lidé zcela nepřipraveni přecházejí obvykle do klasického ústavního zařízení, což pro ně velmi často znamená těžce traumatizující zážitek, který vážně narušuje jejich tak obtížně vybudovanou osobní integraci.

Celá koncepce představeného projektu proto plně odpovídá modernímu celosvětovému trendu rozvoje služeb pro osoby s kombinovaným postižením a jejich rodiny, je přímo zaměřena na služby v českých (a specificky i pražských) podmínkách zatím chybějící.

Realizaci projektu proto jednoznačně podporuji.

Praha, 1.4.2005

PhDr. Dana Krejčířová

Institut
postgraduálního vzdělávání
ve zdravotnictví (I)
Oddělení klinické psychologie
140 59 Praha 4, Videňská 800